

АНОТАЦІЯ

Юрків Р. Р. Особливості виявлення та розслідування підкупу медичних працівників. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» (галузь знань 08 «Право»). Львівський національний університет імені Івана Франка, Міністерство освіти і науки України. Львів, 2021.

Підкуп медичних працівників належить до числа складних для розслідування кримінальних правопорушень, що зумовлено відсутністю свідків-очевидців його вчинення, недовірою жертв такого діяння до органів правопорядку, що покликані протидіяти корупції. Медичні працівники, яких підкупувають, заінтересовані зберегти свою суспільно небезпечну діяльність у таємниці. Нерідко має місце й протекціонізм з боку керівництва медичного закладу, що дозволяє стверджувати про існування кругової поруки. Своєю чергою, це ускладнює виявлення осіб, які беруть участь у вчиненні цих кримінально-протиправних діянь.

Звернено увагу, що основними елементами криміналістичної характеристики цього виду кримінального правопорушення є узагальнені відомості про: а) предмет посягання; б) особу правопорушника та особу потерпілого; в) спосіб підкупу медичних працівників; г) обстановку підкупу медичних працівників; д) слідову картину підкупу медичних працівників.

Зазначено, що підкупом медичного працівника є пропозиція, обіцянка надати неправомірну вигоду медичному працівнику, її надання, а також прийняття медичним працівником пропозиції чи обіцянки, прохання чи вимагання надати йому таку неправомірну вигоду та її одержання за вчинення або невчинення будь-яких дій в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи.

Констатовано, що предметом посягання підкупу медичних працівників є неправомірною вигода.

Удосконалено визначення медичного працівника як суб'єкта підкупу – повнолітня фізична особа з медичною освітою, яка відповідає встановленим кваліфікаційним вимогам, у межах спеціалізації надає кваліфіковану медичну допомогу та (або) медичні послуги на підставі трудових відносин із закладом охорони здоров'я чи, займаючись підприємницькою діяльністю за наявності ліцензії, якій запропонували, пообіцяли надати або надали неправомірну вигоду, а також яка прийняла таку пропозицію чи обіцянку, прохала чи вимагала надати або одержала неправомірну вигоду за вчинення певних дій, пов'язаних із наданням

медичної допомоги та (або) медичних послуг в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає, або в інтересах третьої особи чи групи осіб.

Зроблено висновок про те, що у кримінальних провадженнях про підкуп медичних працівників суб'єктами кримінального правопорушення переважно є самі медичні працівники.

Виокремлено алгоритм дій слідчого щодо визначення особи правопорушника медичного працівника: 1) з'ясування наявності в особи правового статусу медичного працівника; 2) встановлення на рівні нормативно-правових актів системи прав та обов'язків такої особи у сфері охорони здоров'я; 3) закріплення у законодавстві відповідальності за корупційні діяння, пов'язані з наданням медичної допомоги.

Зазначено, що тим, хто пропонує, обіцяє і надає неправомірну вигоду медичному працівнику може бути будь-яка фізична особа, яка досягла шістнадцятирічного віку, має інтерес у вчиненні тих чи інших дій або прийнятті відповідних рішень медичним працівником та володіє відповідними засобами для його підкупу. Потерпілими від підкупу медичних працівників можуть бути будь-які фізичні особи, незалежно від їх статі, віку, сімейного стану, національної приналежності, правового та соціального статусу, роду занять, освітнього рівня.

Констатовано, що початковий етап розслідування підкупу медичних працівників характеризується: 1) ускладненістю збирання доказів внаслідок латентності аналізованих кримінальних правопорушень; 2) протидією досудовому розслідуванню з боку заінтересованих осіб; 3) нез'ясованістю багатьох обставин, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, зокрема події кримінального правопорушення та особи, яка його вчинила; 4) залученням до розслідування оперативних підрозділів та їх взаємодією із слідчим; 5) застосуванням у процесі розслідування тактичних операцій; 6) значною інтенсивністю, динамічністю криміналістичної діяльності, її яскраво вираженим пошуковим спрямуванням.

Розглянуто три типові ситуації початкового етапу розслідування підкупу медичних працівників: заява заінтересованої особи про підкуп медичного працівника, що готується; заява заінтересованої особи про факт підкупу медичного працівника; відомості про факт підкупу медичного працівника чи підкуп, що готується, отримані від органу, що проводить оперативно-розшукову діяльність.

Розкрито тактичні особливості проведення таких процесуальних дій початкового етапу розслідування підкупу медичних працівників як: 1) допит потерпілого або заявника (викривача); 2) огляд майбутнього предмета неправомірної вигоди; 3) затримання правопорушника на гарячому і тимчасове вилучення майна; 4) особистий обшук підозрюваного, а за необхідності – його освідчення; 5) огляд місця події; 6) допит підозрюваного; 7) обшук за місцем

роботи та проживання підозрюваного, а за наявності для цього підстав – у родичів, друзів, знайомих; 8) огляд документів, що регламентують діяльність медичного закладу (статут, інші установчі документи) та визначають коло службових обов'язків медичного працівника (посадові інструкції, накази); 9) накладення арешту на майно підозрюваного; 10) допит свідків; 11) призначення і проведення експертиз; 12) проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

Організацію розслідування підкупу медичних працівників визначено як діяльність слідчого щодо створення оптимальних умов ведення досудового слідства з метою виявлення та розслідування підкупу медичних працівників за конкретної слідчої ситуації з мінімальними витратами часу, сил та засобів.

Зазначено, що організація розслідування підкупу медичних працівників охоплює такі елементи: розгляд первинних відомостей та окреслення обставин, що підлягають доказуванню; визначення і конкретизацію мети розслідування; окреслення сил і засобів досягнення такої мети; планування розслідування; типові слідчі ситуації; взаємодію слідчого з оперативними підрозділами; мобілізацію учасників розслідування та координацію їхніх дій; використання у розслідуванні спеціальних знань.

Визначено, що планування розслідування підкупу медичних працівників є мисленою діяльністю слідчого, що полягає у визначенні завдань досудового слідства цієї категорії злочинів, шляхів, способів і послідовності їх вирішення відповідно до вимог кримінального процесуального закону, матеріальним виразом якої є складання плану розслідування.

Звернено увагу на те, що планування розслідування підкупу медичних працівників залежить від низки чинників: а) криміналістичних знань слідчим механізму з'ясування обставин вчинення такого роду кримінальних правопорушень; б) уміння слідчого правильно обирати напрям розслідування, ґрунтуючись на доказах, наявних у його розпорядженні; в) оптимального вибору слідчим процесуальних дій, з урахуванням слідчої ситуації, що склалася на відповідному етапі розслідування; г) поінформованості слідчого про елементи події кримінального правопорушення, її учасників, можливі способи протидії досудовому розслідуванню з їх боку; д) наявності, стану та можливостей науково-технічних засобів для ефективного використання у процесі розслідування.

До елементів планування розслідування підкупу медичних працівників віднесено: а) визначення та аналіз слідчої ситуації; б) обрання напряму розслідування та вирішення тактичних завдань; в) окреслення процесуальних дій, виконавців та строків їх здійснення, науково-технічних засобів, що використовуватимуться при проведенні таких дій; г) вжиття заходів щодо усунення протидії досудовому розслідуванню; д) складання плану розслідування; е) контроль за виконанням та своєчасне коригування такого плану.

На основі опрацювання наукових досліджень з проблематики протидії розслідуванню запропоновано визначення протидії розслідуванню підкупу медичних працівників як діяльності суб'єктів підкупу медичного працівника, а також будь-яких інших заінтересованих осіб зі створення у будь-якій формі перешкод з виявлення ознак та провадження всебічного, повного і неупередженого досудового розслідування такого роду кримінальних правопорушень.

Ґрунтуючись на вже проведених наукових розвідках питання протидії розслідуванню, до суб'єктів протидії розслідуванню підкупу медичних працівників розслідуванню виправдано віднести: 1) підозрюваних; 2) родичів, знайомих підозрюваних; 3) захисників; 4) потерпілих, свідків; 5) осіб, які здійснюють і залучені до проведення досудового розслідування (слідчі, спеціалісти, експерти тощо); 6) керівників органу досудового розслідування, прокурорів, суддів, службових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування.

Констатовано, що механізм протидії розслідуванню підкупу медичних працівників охоплює два елементи: а) діяльність з приховування слідів кримінального правопорушення і вплив на джерела криміналістично значимої інформації до виявлення ознак вчиненого кримінального правопорушення (для прикладу, відсутність згадки про неправомірну вигоду під час розмови в умовах її потенційного аудіо-, відеозапису; відмова взяти до рук предмет неправомірної вигоди); б) діяльність, спрямована безпосередньо на перешкоджання провадженню досудового розслідування (скажімо, давання завідомо неправдивих показань, спроба знищити документи та (або) речові докази, тиск на співробітників свідків з числа медичних працівників та медперсоналу закладу охорони здоров'я).

Завданнями початкового етапу визначено: з'ясування наявності або відсутності ознак підкупу медичного працівника; побудова та перевірка слідчих версій; встановлення предмету підкупу, способу, обстановки, слідової картини, особи правопорушника та інших обставин, що підлягають доказуванню; пошук, виявлення та фіксація доказів.

До завдань наступного етапу розслідування підкупу медичних працівників віднесено: завершення перевірки раніше побудованих слідчих версій щодо події кримінального правопорушення та особи, яка його вчинила; продовження формування доказової бази; усунення суперечностей у доказовому матеріалі; одержання докладних відомостей про особу правопорушника; з'ясування усіх інших обставин, що підлягають доказуванню; формулювання законної та обґрунтованої підозри; вирішення питання про обрання запобіжного заходу.

Констатовано, що залежно від обсягу даних, одержаних у початковому етапі розслідування цієї категорії кримінальних правопорушень у наступному етапі розслідування підкупу медичних працівників можуть скластися такі слідчі ситуації: 1) у початковому етапі розслідування підкупу медичних працівників

одержано достатньо доказів, що підтверджують винуватість підозрюваного; 2) у початковому етапі розслідування підкупу медичних працівників не одержано достатньо доказів для однозначного висновку про винуватість конкретної особи, що вимагає збирання додаткових доказів; 3) одержані у початковому етапі розслідування підкупу медичних працівників докази, є достатніми для констатації винуватості, але виявлені додаткові епізоди вчинення такого протиправного діяння.

Встановлено, що залежно від позиції підозрюваного з приводу повідомленої йому підозри у наступному етапі розслідування підкупу медичних працівників можливі такі типові слідчі ситуації: 1) вручено письмове повідомлення про підозру, підозрюваний визнає свою вину повністю; 2) вручено письмове повідомлення про підозру, підозрюваний визнає свою вину частково; 3) вручено письмове повідомлення про підозру, підозрюваний не визнає свою вину.

Обґрунтовано, що завершальний етап розслідування підкупу медичних працівників спрямований на виконання таких завдань: а) оцінку слідчим зібраних доказів під кутом їх достатності для вирішення питання про закінчення досудового розслідування; б) вирішення ним питання про закінчення досудового розслідування; в) систематизацію та належне оформлення матеріалів кримінального провадження; г) надання доступу учасникам кримінального провадження до матеріалів досудового розслідування; д) визначення прокурором спрямування кримінального провадження, що надійшло до нього з обвинувальним актом.

Сформульовані у межах дослідження висновки, теоретичні положення та науково обґрунтовані пропозиції можуть бути використані: у практичній діяльності – для організаційно-методичного та інформаційного забезпечення розслідування підкупу медичних працівників; у науково-дослідній роботі – як основа для подальшого розвитку методики розслідування корупційних кримінальних правопорушень; у навчальному процесі – при викладанні та вивченні навчальної дисципліни «Криміналістика», при підготовці методичних матеріалів, курсів лекцій, спеціальних курсів, посібників, підручників.

Ключові слова: неправомірна вигода, підкуп, медичні працівники, криміналістична характеристика, особа правопорушника, особа потерпілого, предмет посягання, початковий етап розслідування, типові слідчі ситуації, загальні версії, процесуальні дії, планування розслідування, організація розслідування, протидія розслідуванню, наступний етап розслідування, завершальний етап розслідування.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧКИ:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Юрків Р. Р. Спосіб підкупу медичних працівників як елемент криміналістичної характеристики. *Право і суспільство*. 2020. № 2. Частина 3. С. 204-213.

2. Фігурський В. М., Юрків Р. Р. Криміналістично значущі ознаки особи правопорушника та особи потерпілого у кримінальних провадженнях про підкуп медичних працівників. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2020. № 2. С. 159-167.

3. Фігурський В. М., Юрків Р. Р. Предмет посягання на підкуп медичних працівників. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. С. 410-415.

4. Юрків Р. Особливості початку досудового розслідування підкупу медичних працівників. *Recht der Osteuropäischen Staaten (REOS)*. 2020. № 4. С. 57-63.

5. Фігурський В. М., Юрків Р. Р. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування підкупу медичних працівників. *Ампаро (Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки)*. 2020. № 4. Т. 1. С. 252-258.

6. Юрків Р. Р. Особливості планування розслідування підкупу медичних працівників. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2021. № 1. Т. 32 (71). С. 120-125.

7. Фігурський В. М., Юрків Р. Р. Процесуальні дії початкового етапу підкупу медичних працівників. *Публічне право*. 2021. № 1. С. 165-176.

8. Фігурський В. М., Юрків Р. Р. Запобігання та подолання протидії підкупу медичних працівників. *Juris Europensis Scientia*. 2021. Випуск 1. С. 133-138.

9. Юрків Р. Зміст, завдання і типові слідчі ситуації наступного та завершального етапів розслідування підкупу медичних працівників. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 4. С. 267-275.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Юрків Р. Р., Фігурський В. М. Обстановка та слідова картина підкупу медичних працівників. *Вітчизняна юридична наука в умовах сучасності: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 20-21 березня 2020 р.). Харків: ГО Асоціація аспірантів-юристів, 2020. С. 144-148.

2. Юрків Р. Р. Обставини, які підлягають доказуванню під час розслідування підкупу медичних працівників. *Актуальні проблеми вдосконалення законодавства*

та правозастосування: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 23-24 жовтня 2020 р.). Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2020. С. 146-148.

3. Юрків Р. Р., Фігурський В. М. Особливості організації розслідування підкупу медичних працівників. *Реформування національного та міжнародного права: перспективи та пріоритети: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Одеса, 22-23 січня 2021 р.). Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2021. С. 93-95.

SUMMARY

Yurkiv R. R. Peculiarities of detecting and investigating bribery of medical specialists. Qualification scientific work on the rights of a manuscript.

Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 081 “Law” (08-“Law”) . – Ivan Franko National University of Lviv, Ministry of Education and Science of Ukraine. – Lviv, 2021.

Bribery of medical specialists is considered one of the most difficult to investigate types of criminal offenses owing to the lack of eyewitnesses of the crime, distrust of victims of such acts to law enforcement authorities entrusted to combat corruption. Medical specialists who are bribed are interested in keeping their socially dangerous activities secret. It is not uncommon for the management of medical institutions to cover for bribe-takers, which gives us the right to claim the existence of collective responsibility. This, in turn, complicates the detection of persons involved in committing criminal offenses.

It has been pointed out that the main elements of forensic characteristics of such kind of criminal offense constitute the generalized data on a) the subject of encroachment b) the identity of the offender and the identity of the victim; c) the method of bribery of medical specialists; d) the circumstances of bribery of medical workers; e) the trace picture of bribery of medical specialists.

It has been stated that a bribe of a medical specialist is an offer, promise to provide an unlawful benefit to a medical specialist, fulfillment of the promise, as well as acceptance by a medical specialist of such an offer or promise, request or demand to provide them with such an unlawful benefit, and its receipt for performing or failing to perform any action in the interests of a person who makes such unlawful offers, promises or provides such benefits, or in the interests of a third party.

It has been stated that the subject of encroachment on the bribery of medical specialists is an unlawful benefit.

The definition of a medical specialist as a subject of bribery has been improved. It is an adult individual with medical education who meets the established qualification requirements, provides qualified medical care within the specialization and (or) medical services based on labor relations with a health care institution or does business activities having an appropriate license, who has been offered, promised to provide or provided unlawful benefits, as well as the one who has accepted such an offer or promise, requested or demanded to provide or received unlawful benefits for certain actions related to medical care and (or) medical services in the interests of the person who has made an

offer, the one who promised or provided these benefits, or in the interests of a third party or group of persons.

It has been concluded that in criminal proceedings on bribery of medical specialists mainly the medical specialists themselves act as subjects of a criminal offense.

The algorithm of actions of the investigator concerning the detection of the offender's identity of a medical specialist has been singled out: 1) making sure the person in question has the legal status of a medical specialist; 2) establishment at the level of regulatory legal acts of the system of rights and obligations of such a person in the field of health care; 3) enshrining in law the responsibility for acts of corruption related to the provision of medical care.

It has been stated that any natural person over sixteen years old, who has some interest in committing certain actions or making appropriate decisions with the help of a medical specialist and possesses the appropriate means for committing the bribery can be regarded as an individual who offers, promises, and provides an unlawful benefit to a medical specialist. Any individual, regardless of their gender, age, marital status, nationality, legal and social status, occupation, or educational level may become a victim of bribery of medical workers.

It has been pointed out that the initial stage of an investigation of bribery of medical specialists is characterized by: 1) the difficulty of gathering evidence due to the latency of the analyzed criminal offenses; 2) counteraction to the pre-trial investigation by the interested persons; 3) unclearness of many circumstances that are subject to proof in criminal proceedings, in particular, the events of the criminal offense and the person who committed it; 4) involvement of operational units in the investigation and their interaction with the investigator; 5) the use of tactical operations in the investigation; 6) significant intensity, dynamics of forensic activity, its particularly evident search direction.

Three common cases of the initial stage of investigation of bribery of medical specialists have been considered: the statement of an interested person about the bribery which is being prepared for a medical specialist; statement of the interested person about the fact of bribery of a medical specialist; information on the fact of bribery of a medical specialist or bribery that is being prepared, received from the body which is conducting operational and investigative activities.

The tactical features has been revealed of such procedural actions of the initial stage of the investigation of bribery of medical workers as: 1) interrogation of the victim or the applicant (whistleblower); 2) review of the future subject of an unlawful benefit; 3) detention of the offender red-handed and temporary seizure of property; 4) personal search of the suspect, and if necessary - their examination; 5) inspection of the scene of crime; 6) interrogation of the suspect; 7) search at the place of work and place of residence of the suspect, and if there are grounds for this - of their relatives, friends, acquaintances; 8) review of documents regulating the activities of the medical institution (charter, other

constituent documents) and determine the scope of duties of the medical specialist (job descriptions, orders); 9) seizure of the suspect's property; 10) interrogation of witnesses; 11) appointment and examination; 12) conducting covert investigative (search) actions.

The organization of the investigation of bribery of medical specialists is defined as the activity of the investigator to create optimal conditions for pre-trial investigation in order to identify and investigate bribery of medical workers in a particular investigative situation using minimum time, effort and resources.

It has been noted that the organization of the investigation of bribery of medical specialists includes the following elements: consideration of primary information and delineation of the circumstances to be proved; defining and specifying the purpose of the investigation; delineation of forces and means to achieve such a goal; investigation planning; typical investigative situations; interaction of the investigator with operational units; mobilization of participants in the investigation and coordination of their actions; use of special knowledge in the investigation.

It has been determined that planning the investigation of bribery of medical specialists is a mental activity of the investigator, which consists in determining the tasks of pre-trial investigation of this category of crimes, ways, methods, and sequence of their solution in accordance with the requirements of criminal procedure law.

It has been pointed out that planning of the investigation of bribery of medical specialists depends on a number of factors, namely: a) forensic knowledge of the investigator of a mechanism for clarifying the circumstances of such criminal offenses; b) the ability of the investigator to correctly choose the direction of the investigation, based on the evidence available to him; c) the optimal choice of procedural actions by the investigator, taking into account the investigative situation that has developed at the relevant stage of the investigation; d) awareness of the investigator about the elements of the criminal offense, its participants, possible ways to counter the pre-trial investigation on their part; e) the availability, condition and capabilities of scientific and technical means for their effective use in the investigation process.

The elements of planning the investigation of bribery of medical specialists include: a) identification and analysis of the investigative situation; b) choosing the direction of the investigation and solving tactical tasks; c) delineation of procedural actions, executors and terms of their implementation, scientific and technical means that will be used in carrying out such actions; d) taking measures to eliminate counteraction to the pre-trial investigation; e) drawing up an investigation plan; f) control over the implementation and timely adjustment of such a plan.

Based on the elaboration of scientific research on the issue of counteraction to the investigation, it has been proposed to define the counteraction to the investigation of bribery of medical specialists as the activity of subjects of bribery of a medical specialist, as well as any other interested persons related to the creation of obstacles of any form to

the detection of features and conducting of a comprehensive, full and impartial pre-trial investigation of such criminal offenses.

On the basis of the previously conducted scientific research in the issue of counteraction to the investigation, the subjects of counteraction to the investigation of bribery of medical workers to the investigation justifiably include: 1) suspects; 2) relatives, acquaintances of the suspects; 3) defenders; 4) victims, witnesses; 5) persons who carry out and are involved in the pre-trial investigation (investigators, specialists, experts, etc.); 6) heads of pre-trial investigation bodies, prosecutors, judges, officials of state authorities and local self-government bodies.

It has been stated that the mechanism of counteraction to the investigation of bribery of medical specialists includes two elements: a) activities aimed at concealing traces of a criminal offense and influence on sources of forensic information to identify signs of a criminal offense (for instance, when the unlawful benefit is not mentioned during the conversation under conditions of its potential audio or video recording; refusal to pick up an object of an unlawful benefit); b) activities aimed directly at obstructing the pre-trial investigation (for example, giving knowingly false testimony, attempting to destroy documents and (or) physical evidence, pressure on the staff of witnesses from among medical specialists and medical staff of a health care institution).

The tasks of the initial stage have been defined: to determine the presence or absence of signs of bribery of medical specialists; construction and verification of investigative versions; establishment of the subject of bribery, method, situation, trace picture, identity of the offender and other circumstances subject to proof; search, detection and fixation of evidence.

The tasks of the next stage of the investigation of bribery of medical workers include: completion of an inspection of previously constructed investigative versions of the event of a criminal offense and the person who committed it; continuation of the formation of the evidence base; elimination of contradictions in the evidence; obtaining detailed information about the identity of the offender; clarification of all other circumstances to be proved; formulation of legitimate and reasonable suspicion; resolving the issue of choosing a precautionary measure.

It has been stated that depending on the amount of data obtained at the initial stage of investigation of this category of criminal offenses at the next stage of investigation of bribery of medical specialists the following investigative situations may arise: 1) at the initial stage of investigation of bribery of medical specialists sufficient evidence has been obtained which proves the guilt of the suspect; 2) at the initial stage of the investigation of bribery of medical specialists, insufficient evidence has been obtained for an unambiguous conclusion on the guilt of a particular person, which requires collecting additional evidence; 3) the evidence obtained in the initial stage of the investigation of

bribery of medical specialists is sufficient to establish guilt, but additional episodes of such an unlawful act have been identified.

It has been established that depending on the position of the suspect regarding the suspicion reported to him in the next stage of the investigation of bribery of medical specialists, the following common investigative situations are possible: 1) written notice of suspicion is served, the suspect fully admits their guilt; 2) written notice of suspicion has been served, the suspect partially admits their guilt; 3) written notice of suspicion is served, the suspect does not admit their guilt.

It has been substantiated that the final stage of the investigation of bribery of medical specialists is aimed at fulfilling the following tasks: a) assessment by the investigator of the collected evidence from the perspective of their sufficiency to resolve the issue of completion of the pre-trial investigation; b) investigator's decision on the completion of the pre-trial investigation; c) systematization and proper registration of materials of criminal proceedings; d) granting access to participants in criminal proceedings to the materials of the pre-trial investigation; e) determination by the prosecutor of the direction of the criminal proceedings which came along with an indictment.

The conclusions, theoretical foundations, and scientifically-based proposals formulated within the limits of research can be used: in practical activity - for organizational, methodical, and informational maintenance of investigation of bribery of medical specialists; in research work - as a basis for further development of methods of investigation of corruption-related criminal offenses; in the educational process - in teaching and studying of "Criminology" as a subject, in preparation of methodological materials, lecture courses, special courses, manuals, textbooks.

Keywords: unlawful benefit, bribery, medical specialists, forensic characteristics, identity of the offender, identity of the victim, subject of encroachment, initial stage of the investigation, common investigative situations, general versions, procedural actions, investigation planning, organization of investigation, counteraction to investigation, next stage of investigation, final stage of investigation.

LIST OF APPLICANT'S PUBLICATIONS:

Scientific publications which outline the main scientific findings of the dissertation:

1. Yurkiv R. R. The method of bribery of medical specialists as an element of forensic characteristics. Law and Society. 2020. No. 2. Part 3. P. 203-213.

2. Fihurskyy V. M., Yurkiv R. R. Criminally significant signs of the person of the offender and the person of the victim in the criminal proceedings of the medical specialists' bribery. *Topical problems of native jurisprudence*. 2020. No. 2. P. 159-167.
3. Fihurskyy V. M., Yurkiv R. R. The subject of encroachment on the bribery of medical specialists. *Juridical scientific and electronic journal*. 2020. No. 2. P. 410-415.
4. Yurkiv R. Peculiarities of the initial stage of a pre-trial investigation of bribery of medical specialists. *REOS*. 2020. No. 4. P. 57-63.
5. Fihurskyy V. M., Yurkiv R. R. Typical investigative situations of the initial stage of the investigation of medical specialists' bribery. *Journal of Zaporizhzhya National University. Legal Sciences*. 2020. No. 4. V. 1. P. 252-258.
6. Yurkiv R. R. Peculiarities of planning of the investigation of bribery of medical specialists. *V.I. Vernadsky Taurida National University Series: legal sciences*. 2021. No. 1. V. 32 (71). P. 120-125.
7. Fihurskyy V. M., Yurkiv R. R. Procedural actions of the initial stage of the investigation of medical specialists' bribery. *Public law*. 2021. No. 1. P. 165-176.
8. Fihurskyy V. M., Yurkiv R. R. Preventing and overcoming the counteraction to the investigation of medical specialists' bribery. *Juris Europensis Scientia*. 2021. Issue 1. P. 133-138.
9. Yurkiv R. Contents, tasks, and typical investigative situations of the next and final stages of the medical specialists' bribery investigation. *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2021. No. 4. P. 267-275.

Publications certifying the approbation of the dissertation materials:

1. Yurkiv R. R. Fihurskyy V. M., Circumstances and trace picture of bribery of medical specialists. *Domestic legal science in modern conditions: proceedings of the international scientific-practical conference* (Kharkiv, March 20-21, 2020, p.). Kharkiv: NGO "Association of Postgraduate Lawyers", 2020. P. 144-148.
2. Yurkiv R. R. Circumstances to be proved during the investigation of bribery of medical specialists. *Current issues of improving legislation and law enforcement: proceedings of the international scientific-practical conference* (Zaporizhzhia, October 23-24, 2020). Zaporizhzhia: Zaporizhzhia City NGO «Istyna», 2020. P. 146-148.
3. Yurkiv R. R. Fihurskyy V. M., Peculiarities of organizing investigation of bribery of medical specialists. *Reforms of the domestic and international law: prospects and priorities: proceedings of the international scientific-practical conference* (Odesa, January 22-23, 2021). Odesa: NGO «Black Sea Law Foundation», 2021. P. 93-95.